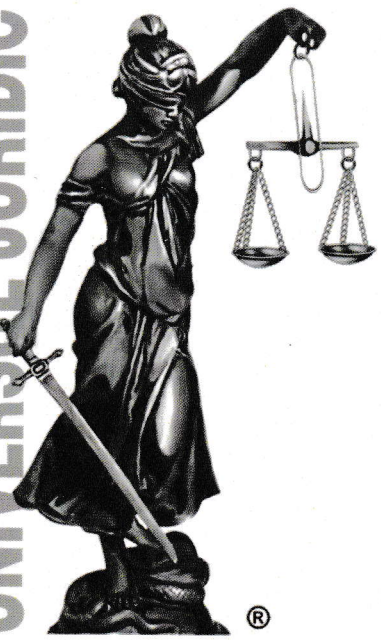
UNIVERSUL JURIDIC

Alina Mihaela CONEA

Politicile Uniunii Europene

Curs universitar

UJ

65

III 25853

Alina Mihaela CONEA

Politicile Uniunii Europene

Curs universitar

286019
UNIVERSITATEA
"DUNĂREA DE JOS" GALAȚI
BIBLIOTECĂ 2

Universul Juridic
București
-2019-

Cuprins

ABREVIERI 5

1. INTRODUCERE 9
1.1. Scopul lucrării 9
1.2. Structura lucrării 9
1.3. Politicile şi competenţele Uniunii Europene 10
1.3.1. Principiile 10
1.3.2. Categoriile de competenţe 11
1) Competenţe exclusive 11
2) Competenţe partajate 13
3) Competenţe de coordonare 15
4) Competenţa în materia PESC 16
5) Competenţe de sprijinire, de coordonare sau completare 17
6) Competenţe generale de armonizare 18
1.3.3. Relaţia dintre competenţe şi politicile interne şi externe 19
1.3.4. Competenţe interguvernamentale şi supranaţionale 20

2. POLITICA AGRICOLĂ COMUNĂ 22
2.1. Problematică 22
2.2. Baza legală 22
2.3. Evoluţia 23
2.3.1. Reforma din 1968 – Mansholt 23
2.3.2. Reforma din 1992 – MacSharry 24
2.3.3. Reforma din 2000 – Fischler 24
2.3.4. Reforma din 2003 – Fischler Boel 24
2.3.5. Reforma din 2008 – Health Check („Bilanţul de sănătate") 24
2.3.6. Reforma din 2013 – Cioloş 24
2.4. Obiective 25
2.5. Competenţa 27
2.5.1. Aspecte instituţionale 27
2.5.2. Categoria de competenţă 30
2.6. Conţinut. Domenii. Linii de acţiune 30
2.6.1. Agricultură. Produs agricol 30
2.6.2. Pilonii PAC 31
2.6.3. Primul pilon al PAC: organizarea pieţei şi plăţile directe 32
2.6.3.1. Organizarea comună a pieţelor agricole în UE 32
2.6.3.2. Plăţile directe către fermieri 34
2.6.4. Al doilea pilon al PAC: politica de dezvoltare rurală 35
2.7. Finanţarea 37
2.8. Jurisprudenţa CJUE 38
1) Cauza *APVE ş.a.* (C-671/15) 38

2) Cauza *SICES ş.a.* (C-155/13) ... 39
3) Cauza *Comisia v. Germania* (C-132/05) ... 40
4) Cauza *Comisia v. Spania, Ciocolată* (C-12/00) ... 41
5) Cauza *Germania v. Consiliul* (C-399/12) ... 42
6) Cauzele *Volker* şi *Markus Schecke* (C-92/09 şi C-93/09) ... 44
7) Cauza *Regatul Belgiei v. Regatul Spaniei* (C-388/95) ... 45
2.9. Concepte cheie ... 46

3. POLITICA COMUNĂ A TRANSPORTURILOR ... 48
3.1. Problematică ... 48
3.2. Baza legală ... 48
3.3. Evoluţia ... 48
3.4. Obiective ... 51
3.5. Competenţa ... 52
3.5.1. Aspecte instituţionale ... 52
3.5.2. Categoria de competenţă ... 54
3.6. Conţinut. Domenii. Linii de acţiune ... 55
3.6.1. Transportul aerian ... 56
3.6.2. Transportul maritim şi pe căi navigabile interioare ... 62
3.6.3. Transportul rutier ... 66
3.6.4. Transportul feroviar ... 69
3.7. Jurisprudenţă CJUE ... 71
1) Cauza *Uber Spania* (C-434/15) ... 72
2) Cauza *COTIF* (C-600/14) ... 73
3) Cauza *Wucher Elicopter* (C-6/14) ... 74
4) Cauza *Comisia v. Parlamentul European şi Consiliul* (C-43/12) ... 75
5) Cauza *International Jet Management* (C-628/11) ... 76
6) Cauza *Fonnship şi Svenska Transportarbetarförbundet* (C-83/13) ... 77
7) Cauza *Air France v. Heinz Gerke Folkerts şi Luz Tereza Folkerts* (C-11/11) ... 77
8) Cauzele conexate *Nelson v. Deutsche Lufthansa* şi *TUI v. Civil Aviation Authority* (C-581/10) ... 78
9) Cauza *Elveţia v. Comisia* (C-547/10 P) ... 80
10) Cauza *Luxemburg v. Parlamentul European şi Consiliul* (C-176/09) ... 80
11) Cauza *The Air Transport Association of America ş.a.* (C-366/10) ... 81
12) Cauza *Comisia v. Consiliul* (C-440/05) ... 82
3.8. Concepte cheie ... 83

4. COOPERAREA JUDICIARĂ ÎN MATERIE PENALĂ ... 84
4.1. Problematică ... 84
4.2. Baza legală ... 85
4.3. Evoluţia ... 85
4.4. Obiective ... 87
4.5. Competenţa ... 87
4.5.1. Aspecte instituţionale ... 87
4.5.2. Categoria de competenţă ... 90

4.6. Conținut. Domenii. Linii de acțiune 91
4.6.1. Principiul recunoașterii reciproce și încrederea reciprocă 92
4.6.2. Armonizarea în materie procesuală penală – art. 82 alin. (1) din TFUE 95
1) Instituirea unor norme și proceduri care să asigure recunoașterea, în întreaga Uniune, a tuturor categoriilor de hotărâri judecătorești și decizii judiciare 95
2) Prevenirea și soluționarea conflictelor de competență între statele membre 99
3) Sprijinirea formării profesionale a magistraților și a personalului din justiție 99
4) Facilitarea cooperării dintre autoritățile judiciare sau cele echivalente ale statelor membre în materie de urmărire penală și executare a deciziilor 99
4.6.3. Norme minime – art. 82 alin. (2) din TFUE 100
1) Admisibilitatea reciprocă a probelor între statele membre 100
2) Drepturile persoanelor în procedura penală 100
3) Drepturile victimelor criminalității 103
4.6.4. Norme minime pentru armonizarea dreptului material penal – art. 83 alin. (1) din TFUE 105
1) Terorismul 105
2) Traficul de persoane 106
3) Exploatarea sexuală a femeilor și a copiilor 106
4) Traficul ilicit de droguri 107
5) Traficul ilicit de arme 107
6) Spălarea banilor 107
7) Corupția 108
8) Contrafacerea mijloacelor de plată 108
9) Criminalitatea informatică 109
10) Criminalitatea organizată 109
4.6.5. Asigurarea punerii în aplicare eficientă a unei politici – art. 83 alin. (2) din TFUE 109
4.7. Jurisprudență CJUE 110
1) Cauza *Piotrowski* (C-367/16) 110
2) Cauza *Marin-Simion Sut* (C-514/17) 112
3) Cauza *Kolev ș.a.* (C-612/15) 113
4) Cauza *Minister for Justice and Equality* (C-216/18 PPU) 114
5) Cauzele *Aranyosi* și *Căldăraru* (C-404/15 și C-659/15 PPU) 116
6) Cauza *JZ* (C-294/16 PPU) 117
7) Cauza *Kossowski* (C-486/14) 118
8) Cauza *Ognyanov* (C-554/14) 119
9) Cauza *M* (C-398/12) 120
10) Cauza *Melloni* (C-399/11) 120
11) Cauza *Baláž* (C-60/12) 122
12) Cauza *West* (C-192/12 PPU) 123
13) Cauzele *Gueye* și *Salmerón Sánchez* (C-483/09 și C-1/10) 123
4.8. Concepte cheie 124

5. COOPERAREA JUDICIARĂ ÎN MATERIE CIVILĂ 125
5.1. Problematică 125
5.2. Baza legală 126
5.3. Evoluția 127
5.4. Obiective 128
5.5. Conținut. Domenii. Linii de acțiune 128
5.5.1. Principiul recunoașterii reciproce 129
5.5.2. Obligații contractuale și necontractuale 130
1) Recunoașterea reciprocă între statele membre a deciziilor judiciare și extrajudiciare și executarea acestora (*Bruxelles I Bis*) 130
2) Competența judiciară, recunoașterea și executarea hotărârilor în materie civilă și comercială (Convenția de la Lugano) 136
3) Legea aplicabilă obligațiilor contractuale (*Roma I*) 137
4) Obligațiile necontractuale (*Roma II*) 139
5.5.3. Dreptul familiei și succesiuni 142
1) Competența, recunoașterea și executarea hotărârilor judecătorești în materie matrimonială și în materia răspunderii părintești (*Bruxelles II Bis*) 143
2) Cooperarea consolidată în materia parteneriatului matrimonial și înregistrat 145
3) Divorțul și separarea de corp (*Roma III*) 146
4) Obligațiile de întreținere 147
5) Succesiunile 148
5.5.4. Procedurile de insolvență 151
5.5.5. Instrumente de cooperare judiciară și alte măsuri specifice 154
1) Creanțele necontestate 154
2) Procedura europeană de somație de plată 155
3) Procedura europeană cu privire la cererile cu valoare redusă 157
4) Procedura pentru ordonanța asigurătorie europeană de indisponibilizare a conturilor bancare 158
5) Notificarea sau comunicarea actelor 159
6) Obținerea de probe 160
7) Rețeaua Judiciară Europeană 161
8) Asistența judiciară 161
9) Metode alternative de soluționare a litigiilor. Medierea 162
5.6. Jurisprudență CJUE 163
1) Cauza *Bolagsupplysningen OÜ și Ingrid Ilsjan* (C-194/16) 164
2) Cauzele *eDate Advertising GmbH* (C-509/09 și C-161/10) 165
3) Cauza *Granarolo* (C-196/15) 166
4) Cauza *Verein für Konsumenteninformation* (C-191/15) 168
5) Cauza *Nikiforidis* (C-135/15) 169
6) Cauza *Gazprom* (C-536/13) 170
7) Cauza *Tecom Mican și Arias Domínguez* (C-223/14) 171
8) Cauzele *Peter Pammer* (C-585/08 și C-14/09) 171
9) Cauza *Povse* (C-211/10) 173

10) Cauza *Gambazzi* (C-394/07) 174
5.7. Concepte cheie 175

6. POLITICA MONETARĂ 176
6.1. Problematică 176
6.2. Baza legală 177
6.3. Evoluția 177
6.4. Obiective 178
6.5. Competența 178
6.5.1. Aspecte instituționale 178
6.5.2. Categoria de competență 181
6.6. Conținut. Domenii. Linii de acțiune 181
6.6.1. Mijloace de politică monetară 182
6.6.2. Instrumente de politică monetară 183
6.6.3. Aderarea la moneda Euro 184
6.7. Jurisprudență CJUE 185
1) Cauza *Gauweiler ș.a.* (C-62/14) 185
2) Cauza *Pringle* (C-370/12) 187
6.8. Concepte cheie 189

7. POLITICA DIGITALĂ 190
7.1. Problematică 190
7.2. Baza legală 191
7.3. Competența 191
7.3.1. Aspecte instituționale 191
7.3.2. Categoria de competență 193
7.4. Conținut. Domenii. Linii de acțiune 193
7.4.1. Piața internă digitală 193
1) Consumatori. Comerț electronic. Servicii electronice 194
2) Economia bazată pe date (*Big Data*). Flux de date. Comodificarea datelor 196
3) Platforme online. Economie colaborativă 198
7.4.2. Concurența 199
7.4.3. Telecomunicațiile 200
7.4.4. FinTech 202
7.4.5. Inteligența artificială 204
7.4.6. Protecția datelor 204
7.4.7. Proprietatea intelectuală 207
7.5. Jurisprudență CJUE 209
1) Cauza *RPO* (C-390/15) 210
2) Cauza *BAWAG* (C-375/15) 210
3) Avizul 1/15 privind transferul datelor din registrul cu numele pasagerilor aerieni dinspre Uniune spre Canada 211
4) Cauza *Vanderborght* (C-339/15) 213
5) Cauza *Wirtschaftsakademie Schleswig-Holstein* (C-210/16) 214

6) Cauza *Ministerio Fiscal* (C-207/16) 215
7) Cauza *Vereniging Openbare Bibliotheken* (C-174/15) 216
8) Cauza *Mc Fadden* (C-484/14) 217
9) Cauzele *Tele2 Sverige* şi *Watson* (C-203/15 şi C-698/15) 219
10) Cauza *Schrems* (C-362/14) 220
7.6. Concepte cheie 222

8. POLITICA EXTERNĂ ŞI DE SECURITATE COMUNĂ 223
8.1. Problematică 223
8.2. Baza legală 223
8.3. Evoluția 224
8.4. Obiective 224
8.5. Competența 225
8.5.1. Aspecte instituționale 226
8.5.2. Categoria de competență 226
8.6. Conținut. Domenii. Linii de acțiune 229
8.6.1. Reprezentarea externă a Uniunii Europene 230
8.6.2. Cooperarea structurată permanentă în domeniul apărării şi securității (PESCO) 230
8.7. Jurisprudență CJUE 231
1) Cauza *Comisia v. Consiliul, Acord cu Kazahstanul* (C-244/17) 233
2) Cauza *A ş.a.* (C-158/14) 233
3) Cauzele *Consiliul v. LTTE* (C-599/14 P) şi *Consiliul v. Hamas* (C-79/15 P) 234
4) Cauza *Rosneft* (C-72/15) 236
5) Cauza *Parlamentul v. Consiliul, Acordul cu Tanzania* (C-263/14) 237
6) Cauza *H v. Consiliul şi Comisia* (C-455/14) 239
8.8. Concepte cheie 240

9. BIBLIOGRAFIE 240
9.1. Cursuri, tratate, monografii, articole, rapoarte 242
9.1.1. Introducere 242
9.1.2. Politica agricolă comună 242
9.1.3. Politica comună a transporturilor 243
9.1.4. Cooperarea judiciară în materie penală 244
9.1.5. Cooperarea judiciară în materie civilă 246
9.1.6. Politica monetară 248
9.1.7. Politica digitală 251
9.1.8. Politica externă şi de securitate comună 252
9.2. Jurisprudența Curții de Justiție a Uniunii Europene 254
9.2.1. Introducere 255
9.2.2. Politica agricolă comună 255
9.2.3. Politica comună a transporturilor 256
9.2.4. Cooperarea judiciară în materie penală 257
9.2.5. Cooperarea judiciară în materie civilă 260
9.2.6. Politica monetară 262
..... 267

UNIVERSITATEA "DUNĂREA DE JOS" GALAȚI
BIBLIOTECA 2

9.2.7. Politica digitală....268
9.2.8. Politica externă şi de securitate comună....270
9.3. Acte juridice şi documente programatice....271
9.3.1. Introducere....271
9.3.2. Politica agricolă comună....271
9.3.3. Politica comună a transporturilor....273
9.3.4. Cooperarea judiciară în materie penală....277
9.3.5. Cooperarea judiciară în materie civilă....281
9.3.6. Politica monetară....283
9.3.7. Politica digitală....284
9.3.8. Politica externă şi de securitate comună....289
9.4. Resurse electronice....289